Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

Mėnesinis leidinys, leidžiamas nuo 1947.7.25 2009 m. gruodis Nr.12 (2623)

SVEIKINAME ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA, LINKĖDAMI DAUG DŽIAUGSMO, O NAUJUOSE METUOSE SĖKMĖS DARBUOSE IR GYVENIME

EUROPOS LIETUVIO LEIDĖJAI

Foto: Ernaro Vildės

Džiaugsmingų šv. Kalėdų ir Laimingų Naujųjų metų!

Šioj žemėj daug kas keista, netikėta
Šioj žemėj daug kas miela ir brangu
Todėl palikim teisę džiaugtis ir kentėti
Palikim teisę būti žmogumi,
Sušilkime visi prie žmogiškumo laužo
Ir tie kurie linksmi
Ir tie kurie liūdni
Ir šitos šilumos lyg duonos atsilaužkime
Ir būsim geresni,
Ir būsim sotesni ...

(Eug. Matuzevičius)

Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomenės centro valdyba

ŽINIASKLAIDOS SVARBA UŽSIENIO LIETUVIAMS

Lietuvybės puoselėjimas užsienyje be žiniasklaidos yra sunkiai įmanomas, teigė Lietuvos užsienio reikalų viceministras Šarūnas Adomavičius lapkričio 19 dieną Užsienio reikalų ministerijoje (URM) surengtoje diskusijoje, kurioje buvo aptartos užsienio lietuvių žiniasklaidos problemos ir raidos perspektyvos, interneto panaudojimas ir žiniasklaidos misija telkiant lietuvius užsienyje.

Pasak Š.Adomavičiaus, URM, nuo kitų metų perimanti ryšių su išeivija palaikymo funkcijas, kviečia užsienio lietuvių žiniasklaidos atstovus bendradarbiauti, dalintis patarimais ir pagalba skleidžiant lietuvišką žodį pasaulyje.

Viceministras pabrėžė, kad lietuviška žiniasklaida užsienyje gyvenantiems tautiečiams reikalinga ne vien dėl aktualios praktinės informacijos apie gyvenimą kitoje šalyje platinimo – ji padeda įveikti susvetimėjimą ir padeda užmegzti ryšį su bendruomene.

Diskusijoje dalyvavo užsienio lietuvių žiniasklaidos, Lietuvos akademinės bendruomenės, Seimo, Užsienio reikalų ministerijos, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento, Lietuvos žiniasklaidos atstovai.

Renginyje buvo kalbama apie problemas, su kuriomis susiduria užsienio lietuvių žiniasklaida, jos vaidmenį palaikant lietuviškumą užsienyje ir telkiant po pasaulį išsibarsčiusius lietuvius.

Pasaulio lietuviams skirtos naujienų svetainės Lietuviams.com vyriausioji redaktorė Deimantė Dokšaitė teigė, kad užsienio lietuvių žiniasklaida yra ir buvimo šalies, ir lietuviškos žiniasklaidos dalis, todėl ji susiduria su tomis pačiomis problemomis ir iššūkiais, kaip ir kitos žiniasklaidos priemonės.

„Kaip jai išgyventi įvairių socialinių tinklų laikais, kaip pateikti kažką naujo? Kaip parašyti, parodyti kažką kita? Kaip jai išsiskirti, atrasti savo kelią? – vardijo užsienio lietuvių ir plačiajai žiniasklaidai kylančius klausimus D.Dokšaitė.

Pasak jos, nors internetas suteikia galimybę bet kurioje pasaulio vietoje skaityti Lietuvos žiniasklaidą, užsienio lietuviams reikalinga atskira erdvė, kurioje jie galėtų pateikti savo matymą ir nuomonę.

Lietuvių išeivijos instituto (LII) direktorius Egidijus Aleksandravičius perspėjo pernelyg nepasikliauti virtualia erdve, kurioje nors ir įmanoma lengva ir nebrangi komunikacija, ji negali sustabdyti visuomenės susvetimėjimo. „Daugėjant „blogerių“ panašėjame į elektroninę minią, kurioje visi kalba. Nėra jokio komunikavimo, neatsiranda jokio simbolinio centro, jokių patraukiančių idėjų, kurios mus labiau vienytų, arba sietų“, - sakė LII vadovas.

Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad žiniasklaida neturi būti dirbtinai palaikoma, ji turi prisitaikyti prie jos auditorijos poreikių.

„Jeigu laikraštis ar radijo laida negali savarankiškai išsilaikyti iš skaitytojų, klausytojų ir rėmėjų, jis turėtų būti pakeičiamas, nes gal jis nėra reikalingas. Visuomet atsiras kiti leidiniai, kurie išsilaikys“, - teigė buvęs Čikagos radijo „Margutis“ bendradarbis, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys Leonas Narbutis.

Lietuvos Seimo narys Mantas Adomėnas išskyrė žiniasklaidos vaidmenį naikinant vis dar ryškias ribas, skiriančias lietuvius Lietuvoje ir užsienyje, ir suliejant dvi dirbtinai išskirtas bendruomenes į vieną.

„Žiniasklaidos pirmasis uždavinys būtų griauti egzistuojančią neigiamų jausmų sieną. Tai padaryti būtų galima per vieno diskurso kūrimą ir plėtimą“, - sakė politikas. Anot jo, būtina išryškinti žiniasklaidos atliekamą bendruomenės kūrimo vaidmenį, kuris turėtų būti kryptingai panaudojamas iš Lietuvoje ir pasaulyje esančių lietuvių kuriant vieną bendruomenę.

Seimo nario įsitikinimu, išeivijos naujienos Lietuvos žiniasklaidos priemonėse neturėtų būti atskirtos nuo kitos informacijos, jos turėtų būti „integrali“ Lietuvos žiniasklaidos dalis, išeivija turi aktyviau dalyvauti Lietuvos žiniasklaidoje.

„Perspektyvų sukeitimas žiniasklaidoje, kai Lietuvos žiniasklaida rašo apie išeivius, o išeiviai rašo lietuviams apie save ir Lietuvą, mano supratimu, yra vienas iš svarbesnių uždavinių. Tai galioja ne tik žiniasklaidai, bet ir kultūros plotmei“, - kalbėjo M.Adomėnas.

LII direktorius E.Aleksandravičius vylėsi, kad išeivija į lietuvišką žiniasklaidą įneš kitų šalių žiniasklaidos kultūros elementų. „Galbūt pasaulio lietuvių žiniasklaida lietuvių rūpesčiu pavers ir tai, kas yra „Washington Post“ skaitytojo rūpestis. Galbūt jos dėka globalaus pasaulio didžiosios problemos taps ir mūsų problemomis“, - sakė E.Aleksandravičius.

Diskusija URM surengta minint Čikagoje leidžiamo dienraščio „Draugas“ šimto metų jubiliejų. Ta proga ministerijoje buvo atidaryta paroda.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas Spaudos ir viešųjų ryšių skyrius, tel. 236 2458

DARBAS UŽSIENYJE – MĖGSTAMIAUSIOS ŠALYS NESIKEIČIA

Analizuojant skelbimus, kuriuose siūlomas dirbti ne Lietuvoje, matoma aiški tendencija, emigracijos kryptimi išlieka Didžioji Britanija.

Skirtingai nuo kitų ES šalių, Anglijoje susiformavo ištisa įdarbinimo struktūra – skelbimuose siūloma norinčius paplušėti savo šeimos labui nuvežti į šią šalį, apgyvendinti. Atlyginimas nuo 5000 Lt.

Ši tendencija nekinta jau antrus metus iš eilės, tačiau anksčiau dažnai siūlydavo važiuoti padirbėti į Ispaniją, šį rudenį tokių pasiūlymų mažiau. Viena iš priežasčių, kodėl sumažėjo skelbimų, ir čia gili recesija ir veržtis ten padirbėti paprasčiausiai nėra ko, nes darbo trūksta ir vietiniams gyventojams.

Kita kryptis, kuri išlaiko populiarumą tarp pragyvenimo šaltinio ieškančių lietuvių – Skandinavija, ypatingai Norvegija ir Danija. Nors statybų bumas aprimo ir šiose šalyje.

PRELATO PUTRIMO KALĖDINIS

Brangūs broliai ir seserys Kristuje,

"Tad žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų" Jn 1,14

Šie 2009 metai buvo ypatingi tuo, kad šventėme Lietuvos evangelizacijos ir Lietuvos vardo paminėjimo Kvedlinburgo raštuose tūkstantmetinį jubiliejų. Iškilmės vyko ne tik Lietuvoj bet ir lietuvių bendruomenėse, parapijose bei misijose, kur tik gyvena lietuviai. Visi kaip nors pažymėjome šias ypatingas progas.

Pirmieji evangelizacijos žingsniai buvo arkivyskupo ir kankinio šv. Brunono Kverfurtiečio, kuris prieš 1000 metų nešė Kristaus evangeliją į Lietuvą. Evangelizacija yra žodis kilęs iš graikų ir reiškia ‚Geros Žinios'. Mums krikščionims geros žinios prasideda su Dievo meile, kuri prasideda su Dievo Žodžiu, Jėzumi Kristumi: "*Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą ir Žodis buvo Dievas" (Jn 1,1)* ir mums ta meilė buvo parodyta per Kristaus gimimą, "*Tad žodis tapo kūnu" (Jn 1,14a).*

Vienas iš Bažnyčios didžiausių iššūkių šiomis dienomis yra evangelizacija – visų kartų pasidalinimas Gerąja žinia ir savo tikėjimu prisikėlusiu Kristumi. Popiežius Benediktas XVI aiškino: Mes turime pagalvoti kaip įgyvendinti evangelizaciją šiais laikais – ne tik naują evangelizaciją, bet tikrą pirmąją evangelizaciją... ir neužtenka tik paremti tikinčiųjų bendruomenę... aš tikiu, kad kartu mes galime rasti naujų būdų kaip skleisti Evangeliją mūsų dabartiniame pasaulyje (Kolne, 2005 m. rugpjūčio mėn.).

Darbartinė užduotis ir atsakomybė lietuviams katalikams gyvenantiems užsienyje yra dalintis "Gerąja žinia" net tik su savo vaikais per katekizaciją bet ir skleisti Evangelijos žinias visiems suaugusiems. Evangelizacija apima ne tik formalias klases bet ir mokinystę (discipleship). *"Tad eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones"* (Mt, 28:19), aiškino Kristus prieš savo žengimą į dangų.

Šiuo metu daug kas patiria sunkumų dėl pasaulyje susidariusios ekonominės padėties. Ypač Lietuvos piliečiams yra sunku. Gausūs skaičiai palieka savo tėvynę ir emigruoja į tolimus kraštus, ieškodami ekonominio pastovumo. Yra didesnis skurdas nei tik finansinis – daugybė yra praradę savo tautinę tapatybę ir krikščioniškus įsitikinimus, neįvertina savo šeimų ir bendruomenių.

Kalėdų laiku linkiu, kad Kalėdos taptų ne tik džiaugsmo ir vilties šventė bet ir būtų proga mums visiems dvasiškai atsinaujinti per gilesnį atsidavimą "Gerajai naujienai". Viešpats telaimina jūsų šeimas ir bendruomenes dabar ir per ateinančius 2010 metus.

Linkiu jums džiaugsmingų ir šventų Kalėdų!

ŽIEMA

**SUŠOKUS RUDENINĮ TANGO, IŠPRAUSUS ŽEMĘ LIETUMI
IR ŠĖLDAMA ŠALČIU UŽ LANGO, ŽIEMA ATBĖGA DANGUMI.**

**KIAURAIS STOGAIS IR KAMINAIS PRAŪŽUS, GALIAUSIAI PASIKINKIUS VĖJĄ,
ŽIEMA, PER DEBESIS PŪGOS ĮTŪŽUS, UPES IR EŽERUS LEDU UŽLIEJA.**

**PRASIAUTUSI LAUKŲ KELIAIS, KASKART IŠDAIGŲ PAKERĖTA,
ŽIEMA, PUSNYNŲ PATALAIS, MUMS ATVEŽA SVEČIUS KARIETOJ.**

**PAJUTUS, KAD JI LAUKIAMA, IŠ DŽIAUGSMO VĖL PRAVIRKSTA - SNAIGĖM!
IR PADĖNGIA MEDŽIUS ŠALNA, O ŽANDUS IŠPIEŠIA RAUDONIU - STAIGIAI!**

**SVEČIAI TOKIE: NAUJIEJI METAI, ŠVENTŲ KALĖDŲ SŪKURY!
IR VĖL KENTĖS SENELIO BATAI, MAŽŲ VAIKUČIŲ APSUPTY...**

**LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 2010 METŲ!
JUMS LINKI ŠIŲ EILUČIŲ AUTORIUS EINARAS VILDĖ**

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ SEMINARAS

RENATA RETKUTĖ

ŠVIETIMO TARYBOS PIRMININKĖ

2009 metų lapkričio 7 – 8 dienomis vyko Švietimo Tarybos organizuotas lituanistinių mokyklų, lietuviškų klubų ir lietuvių kalbos fakultatyvų mokytojų kvalifikacijos kėlimo seminarą.

Pedagoginės kvalifikacijos palaikymas ir tobulinimas, naujų vadovėlių, mokymo priemonių ir metodikų pristatymas, pedagoginių kompetencijų plėtra bei pasidalinimas darbo patirtimi ir programomis yra svarbūs veiksniai lituanistinio švietimo organizavimo procese. Iš Lietuvos seminare skaityti paskaitų atvyko dr. Virginija Stumbrienė, prof. Libertas Klimka ir TMID direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičienė.

V. Bagdonavičienė skaitė pranešimą „Lituanistinio švietimo pasaulyje apžvalga ir TMID funkcijų tęstinumas po jo reorganizavimo". V. Stumbrienė apžvelgė Europos Tarybos kalbų mokėjimo lygius, lietuvių kalbos mokymą komunikaciniu būdu, komunikacijos žodžių mokymą nekalbinėje aplinkoje, pristatė šiais metais išleistą elemetororių „Labas" ir kitų lietuvių kalbos mokymo priemonių naudojimą lituanistinių mokyklų pamokose. Prof. Libertas Klimka nagrinėjo tautiškumo reikšmę šiandienos pasaulyje, tradicinės kalendorinės ir šeimos šventės mokykloje ir etninės kultūros metodologiją.

Seminaro metu savo patirtimi ir mokymo aktualijomis pasidalino ir Jungtinės Karalystės lituanistinių mokyklų mokytojai. Lituanistinės ir meno mokyklos „Studja" vadovė Violeta Vegelvičienė kalbėjo kaip skatinti vaikų susidomėjimą lietuviškomis tradicijomis ir Lietuvos istorija per dailę, lituanistinės mokyklos „Moksliukas" vadovė Rita Gužauskienė apžvelgė koks muzikos ir dainavimo vaidmuo išlaikant tautinį identitetą, lituanistinės mokyklos „Švyturiukas" vadovė Nijolė Jankauskienė papasakojo apie lietuvių kalbos pamokų organizavimą lituanistinėse mokyklose, lituanistinės mokyklos „Kodėlčius" mokytoja Virginija Stukaitė-Laniauskienė skaitė pranešimą apie etnokultūros, interakcijos ir technologijos panaudojimą pamokų metu.

Antrosio dienos metu vyko diskusijos apie švietimo sistemą Jungtinėje Karalystėje: mokytojo karjeros perspektyvas ir būdus įgyti kvalifikuoto mokytojo statusą; aptartas Švietimo Tarybos ateities veiklos modelis ir santykis su lituanistinėmis mokyklomis. Buvo nuspręsta, kad kiekviena švietimo įstaigą arba jos steigėjas/koordinatorius deleguoja į Švietimo Tarybą po vieną atstovą, deleguotieji asmenys pasiskirsto pareigomis ir kuruojamomis sritimis. Švietimo Taryba per artimiausius tris mėnesius įpareigota paruošti ir su mokyklomis suderinti naujus Švietimo Tarybos veiklos ir administravimo nuostatus.

MIRĖ STEFANIJA BALICKIENĖ

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro ir ambasados Jungtinėje Karalystėje užuojauta dėl Stefanijos Balickienės mirties

2009 metų gruodžio 7-ąją, 99-aisiais gyvenimo metais mirus Stefanijai Balickienei, ilgamečio Lietuvos Respublikos atstovo Jungtinėje Karalystėje Vinco Balicko žmonai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas ir Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Karalystėje reiškia gilią užuojautą dukrai Ritai, jos šeimai.

Reikšmingo Stefanijos Balickienės indėlio mūsų diplomatinės atstovybės veiklai Londone neįmanoma pervertinti: būdama valstybės atstovo nuolatine padėjėja ji aktyviai prisidėjo garsinant Lietuvos išsivadavimo bylą sovietų okupacijos metais, dalyvavo Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės gyvenime.

Londone dirbusių Lietuvos diplomatų atmintyje ponia Stefanija visada išliks kaip nuoširdi Lietuvos patriotė ir pasišventusi diplomato bendražygė, įdomi ir iškili asmenybė.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras VYGAUDAS UŠACKAS

Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Karalystėje

Mirus

STEFANIJAI BELICKIENEI,

daug prisidėjusiai prie išeivijos protestų, garsinant Lietuvos laisvės netekimą, gilią užuojautą jos dukrai Ritai, šeimai ir artimiesiems reiškia

Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės centro valdyba.

A+A

Stefanijai Balickienei mirus, jos dukrą Ritą, šeimą ir artimuosius giliai užjaučia

"Europos Lietuvio" leidėjai ir skaitytojai.

Stefanija buvo nuolatinė skaitytoja, kuri gerbė lietuvišką spausdintą žodį ir visuomet buvo dėkinga už jai siunčiamą laikraštį.

Netekties valandą , mirus mielai ir visų gerbiamai p. Stefanijai Balickienei, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime su dukra Rita ir jos šeima.

Jaras ir Žydra Alkiai

Gerbiamai ir mums artimai STAFANIJAI BALICKIENEI apleidus mūsų eiles ir iškeliavus amžinybėn, dukrą Ritą, josios anūkus, gimines ir pažįstamus širdingai užjaučiame

Henrikas ir Vida Gasperai

LONDONAS

LIETUVOS KARIUOMENĖS 91-JI ŠVENTĖ

Sekmadienį, lapkričio mėn. 22 dieną kukliai paminėjome Lietuvos kariuomenes gimtadienį – 91 – ją šventę.

Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo laikomos šv. Mišios už gyvus, žuvusius ir mirusias karius. Šventei vadovavo LR Gynybos atašė, aviacijos pulkininkas J. Patašius. Po pamaldų pulk. J. Patašius pakvietė maldininkus ateiti į svetainę ir toliau tęsti šventę: Šventėje dalydavo pulk lt. Modestas Petrauskas iš Royal College of Preference Londone ir būrys Lietuvos laisvyno karininkų: Antanas Navarackas, Sergiejus Dregvalas, Tadas Kazelskas, Valdas Norkus, Arvydas Pakalniškis.

Be to, Gynybos atašė pulk.lt J. Patašius atvežė Lietuvos kariuomenės dovanų - lietuviško "Švyturio" ir kariškos spaudos „Karys", „Trimitas", „Kardas", kad žmonės galėtų pasiimti ir susipažinti su Lietuvos kariuomenės gyvenimu. Labai gaila! Bažnyčios administratorius nepajėgė papuošti savo pastatą su Lietuvos vėliava.

Pasaulio kelionių mugė

Šiais metais lapkričio mėn. 9-12 dienomis Londono Excel parodų komplekse jau vyko 30-oji paroda -Mugė. Joje dalyvauja daugiau nei 100 valstybių, kurios kviečia apsilankyti jų valstybėse kaip turistais.

Lietuva jau kuris laikas dalyvauja su savo paviljonu. Paskutiniais metais Lietuvos paviljonas atrodė gana puikiai. Reklamos būdavo patraukliai paruoštos, užimdavo daugiau grindų ploto.

Šiais metais Lietuva turėjo daug mažiau ploto it todėl visas Lietuvos turizmo marketas/mugė atrodė gana biednokai.

Mugės tamautojai sakė, kad valdžia nedavė pakankamai lėšų, kad galėtų gražiau pasirodyti.

Dingo Šv. Kazimiero statula

Skulptoriaus Jokūbo Dagio padaryta Šv. Kazimiero statula Švento Kazimiero altoriui lietuvių bažnyčioje be jokių iškilmių dingo, nors ji lietuvių bažnyčioje išbuvo daugiau nei 60 metų.

Kiek iškilmių prie jos altorių yra buvę: vestuvės ir tautinės šventės. Kiek statula matė Londono lietuvių liūdesio ir džiaugsmo ašarų.

Turbūt Britanijoje dar yra senesnės kartos tautiečių, kurie prisimena Jokūbą.

Su tūkstančiais kitų lietuvių jis į šį kraštą buvo atvežtas 1947 metais, bet buvo vienas iš tų, kurie apsisprendė paieškoti geresnių sąlygų dirbti ir gyventi, ir iškeliavo į Kanadą. O kol čia gyveno, tai Londono bažnyčiai pagamino Šv. Kazimiero statulą.

Jokūbas mirė Kanadoje 1989 metais. Jo artimųjų rūpesčiu į Lietuvą buvo atgabentos jo pagamintos skulptūros.

Dabartinis vadovas čia atvykęs išgriovė Šv. Kazimiero altorių, o statulą patupdė ant stulpo, o šiandien jau ten nebėra! Kas atsitiko su ja?

Nors vadinama Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia, tačiau tai likęs tik vardas. Tikrovėje ji yra nuosavybė jau beveik 10 metų Westminsterio Arkivyskupijos Romos Katalikų Trusto Ltd. To trusto įvairus turtas, pinigai priklauso trusto vadovams, o jį sudaro Arkivyskupas su savo pagalbininkais vyskupais.

Todėl dabartiniais laikais lietuvių taip vadinama "parapija" neturi parapijos tarybos-komiteto, o vyskupijos paskirtas kunigas yra parapijos administratorius.

Lietuviai katalikai jau vyskupijai nesvarbu.

Stasys Kasparas

Jungtinėje Karalystėje pernai gyveno 56 tūkst. lietuvių, rodo oficiali statistika 2009-12-09

Jungtinėje Karalystėje pernai gyveno 56 tūkstančiai lietuvių, rodo oficiali statistika, kurią skelbia britų žiniasklaida.

Iš Rytų Europos daugiau buvo tik Lenkijos imigrantų - beveik pusė milijono. Maždaug tiek pat, kiek lietuvių, per paskutinius penkerius metus atvyko ir slovakų.

Jungtinės Karalystės Nacionalinio statistikos biuro duomenys rodo, kad praėjusiais metais Jungtinėje Karalystėje gyveno 689 tūkst. žmonių iš Rytų Europos valstybių, kurios prieš penkerius metus prisijungė prie Europos Sąjungos (ES).

„Beveik 500 tūkstančių iš visų Rytų europiečių buvo iš Lenkijos. Kita didžiausia grupė atvyko iš Lietuvos - 56 tūkstančiai, ir Slovakijos - 55 tūkstančiai", - skelbia „Daily Express". Kitas dienraštis – „Daily Telegraph" - pažymi, kad imigrantai iš Rytų Europos prisidėjo prie to, kad ... pirmą kartą daugiau nei dešimtadalis Britanijoje gyvenančių žmonių yra gimę užsienyje.

„Užsienyje gimusių gyventojų dalis beveik padvigubėjo per paskutinius du dešimtmečius iki 11 procentų, arba 6,7 milijonų žmonių. Vienas iš svarbiausių faktorių buvo imigrantų darbininkų antplūdis iš Lenkijos, Lietuvos ir kitų šešių Rytų Europos valstybių, kurios 2004 metais prisijungė prie ES", - rašo dienraštis.

BRITŲ-LIETUVIŲ PAGALBOS FONDO LIETUVOS VAIKAMS DVIDEŠIMTMETIS

Britų-Lietuvių Vaikų Fondo vardu širdingai dėkojame visiems Europos Lietuvio skaitytojams, kurie, visus dvidešimt metų kai gyvuoja Fondas, ištikimai ir dosniai mus rėmė. Labai ačiū jums už tai, kad mes galėjome padėti ir dar tebepadedame Lietuvos vaikams.
Taip pat dėkojame Europos Lietuvio leidėjams už aukojamą darbą, už tai, kad suteikė Vaikų Fondui ryšį su jumis, mūsų rėmėjais.

Norime priminti, kad Britų-Lietuvių Vaikų Fondas savo veiklą tęsia ir tuo labiau šiais sunkiais finansiniais laikais, kada neįgalių vaikų darželiams, prieglaudoms, kitoms vaikų įstaigoms: ypač reikia paramos. Žengdami į dvidešimt pirmuosius metus, laukiame jūsų paramos, kad ir toliau galėtume džiuginti Lietuvos sergančius, neįgalius ir našlaičius vaikus.
Visuomet esame dėkingi už praeitas aukas ir laukiame jūsų nuoširdžios paramos ateityje.
Mūsų adresas: British-Lithuanian Childrens Fund, 4 Cairn Avenue, Ealing, London, W5 5HX. (Secretary: Mrs. H. Piscikas).

Fondo Valdyba

AUKOS

Londono Lietuvių Šv. Kazimiero Klubas	**£2,400**
Klubas davė šią auką su tikslu padengti išlaidas, perkant vaikams naujas lovas ir spintas ir įrengti vonios kambarėlį Šakių mokykloje - darželyje "Berželis".	
S. Pukštys, Blackheath	£50
A.A. Juozo Maslausko atminčiai vietoje gėlių: A. Vilčinskas, Londonas	£25

Nuoširdžiai dėkojame.

PADĖKA

Šiandien kreipiamės į Jus norėdami Jums padėkoti už mums suteiktą finansinę paramą, kurios dėka mes vėl praturtėjome. Išsipildė mūsų 17 metų trukusi svajonė, nes kai įsikūrė specialiųjų poreikių vaikučių grupės, visada norėjome įkurti relaksacijos kambarėlį, kuriame vaikučiai galėtų nusiraminti, atsipalaiduoti, nusimesti įtampą, bet, deja, tai buvo tik svajonė, bet šiandien tik Jūsų brangieji dėka mūsų vaikučiai gali nueiti į kambarėlį, kur JIE ATRANDA RAMYBĘ, POILSĮ IR JŲ VEIDELIUOSE ATSIRANDA ŠYPSENĖLĖ. Kambarėliu džiaugiasi viso darželio vaikučiai. Jūsų pagalba ne tik suteikia vaikučiams malonumą ir atsipalaidavimą, bet ir norą ir galėjimą piešti, spalvinti, daryti darbelius.
AČIŪ JUMS už ugdymo priemones: popierių, pieštukus, guašą ir pan.
AČIŪ JUMS taria Ingutės tėveliai, nes pati niekuomet neįstengs to padaryti. Mergaitė turės patogią galimybę sėdėti ant minkšto čiužinio, o kad galvelę nesutrenktų, saugos dar 2 čiužiniai, kuriuos gausime lapkričio viduryje. Už viską Jums be galo dėkinga visa darželio bendruomenė.
AČIŪ JUMS brangieji, kad Jūs mus suprantate, kad Jūsų sielų gerumas gyvena mūsų bendruomenės širdyse.

ŠAKIŲ RAJONO - DARŽELIO
"BARŽELIS VAIKUČIAI, TĖVELIAI,
DARBUOTOJOS

LIETUVIAI PASAULYJE

AIRIJA

„4 Vėjų" mokinukų dirbiniai išgraibstyti labdaringoje Dublino kalėdinėje mugėje

Lapkričio 15 dieną Lietuvos ambasada Airijoje jau trečią kartą iš eilės dalyvavo tradicinėje tarptautinėje Dublino labdaros mugėje, kurią organizuoja reziduojančio diplomatinio korpuso sutuoktinių klubas.

Šiais metais mugėje dalyvavo daugiau kaip 40 diplomatinių atstovybių. Renginį atidarė Airijos socialinių ir šeimos reikalų ministrė Mary Hanafin.

Lietuvos ambasadai pasirengti mugei padėjo Dublino lituanistinė mokykla „4 Vėjai", prekybos tinklas „Lituanica", įmonė „Tea World" ir „Rūtos dailės ir menų galerija". Mugėje buvo galima įsigyti meno dirbinių, ruginės duonos, šakočių, saldumynų, alaus ir keptų varškės sūrių. Didžiausią lankytojų susidomėjimą sukėlė „4 Vėjų" mokyklos vaikų kalėdiniai piešiniai ir papuošalai kalėdinei eglutei – angeliukai ir ėriukai. Lietuvos stendą aplankiusi Dublino lordė merė Emer Costello stebėjosi vaikų fantazija ir išmoningumu.

„Esame labai dėkingi „4 Vėjų" mokyklos mokiniams ir mokytojams už nuoširdžią paramą labdaros mugei. Galima didžiuotis tuo, kad jaunieji Airijos lietuviai puikiai atstovauja savo Tėvynei ir prisideda prie kilnių tikslų įgyvendinimo. Lietuvos vaikų dirbiniai šioje mugėje buvo vieni populiariausių tarp mugės lankytojų. Esame dėkingi ir kitoms lietuviškoms įmonėms Airijoje, parėmusioms ambasados dalyvavimą mugėje," - sakė Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys.

Mugės metu surinktos lėšos bus skirtos smurtą patyrusių moterų reabilitacijos, skurdo mažinimo, sveikatos apsaugos, priverstinai perkeltų asmenų aprūpinimo ir kitiems projektams Airijoje, Pakistane ir Palestinos savivaldoje.

VOKIETIJA

Vokiečių labdara atskraidinta į Lietuvą

Lapkričio 18 dieną Vokietijos karinių oro pajėgų lėktuvas C-160 į Aviacijos bazę Šiauliuose atgabeno Vokietijos kariuomenės Lietuvos vargstančioms šeimoms skirtą labdarą – apie 2 t patalynės ir rankšluosčių.

Lietuvos kariuomenės kariai, naudodami savo techniką, padėjo iškrauti krovinį, taip pat užtikrins jo laikiną sandėliavimą. Labdarą perims ir išdalys Maltos ordino paramos tarnybos Lietuvoje nariai.

Dabar Lietuvoje, karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose, yra dislokuotas Vokietijos karinių oro pajėgų kontingentas, dalyvaujantis NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse. Šioje misijoje vokiečių kariai dalyvauja jau trečią kartą. Vokiečiai patruliavo Baltijos šalių oro erdvėje 2005 metų liepos-rugsėjo mėnesiais, vėliau - 2008 metų liepą-rugpjūtį.

NATO šalys pradėjo siųsti savo karius ir naikinturvus rotacijos pagrindu dalyvauti oro policijos misijoje Baltijos valstybėse nuo 2004 metų, šioms valstybėms tapus NATO narėmis.

VASARIO 16 GIMNAZIJA TIES KRYŽKELE

2009-11-15

Darius Udrys

Jei manęs būtų kas nors paklausęs prieš trejus metus, ar verta Lietuvai (ar kam nors kitam) toliau remti Vokietijoje veikiančią lietuvių Vasario 16-osios gimnaziją, ko gero būčiau suabejojęs. Būdamas jos kuratorijos (direktorių tarybos) nariu nuo 2004–2006 m. pats patyriau tai, dėl ko skųsdavosi žmonės, išdrįsę užduoti buvusiai vadovybei nepatogius klausimus apie ten susiklosčiusias problemas.

Kai dar buvau kuratorijos narys, atrodė beviltiška laukti kokių nors permainų. Tačiau, Vokietijos lietuvių bendruomenei ir kitoms Gimnaziją palaikančioms organizacijoms suvokus problemų mastą, imta nuosekliai veikti, siekiant pakeisti ligi tol neveiksmingus kuratorijos narius naujais, aktyvesniais ir atsakingesniais. Pastangas reformuoti Vasario 16-osios gimnazijos valdymą šiemet vainikavo naujos direktorės paskyrimas. Remiantis viskuo, ji yra žmogus, suvokiantis, ko šioje Gimnazijoje ilgus metus trūko ir ko jai šiandien reikia. Su atsinaujinusios kuratorijos parama pagaliau galima viltis, kad Gimnazija judės teisinga kryptimi ir viso pasaulio lietuvių investicijos į šią unikalią švietimo instituciją pasiteisins.

Žinoma, didelė bėda – tai, kad šios permainos kaip tik sutampa su dramatišku pasaulio ūkio nuosmukiu, ypač skaudžiai paveikusiu Lietuvą – jos žmones ir valstybę. Smarkiai mažėjant biudžeto įplaukoms, ieškoma būdų taupyti lėšas, mažinti nebūtinas išlaidas. Tokiu metu pusės milijono litų investicijos į mokyklą, kurią lanko apie 200 moksleivių, atrodo, sunkiai pateisinamos. Kodėl už šiuos moksleivius turėtų jaustis nors kiek atsakinga Lietuva? O jeigu jie nori mokytis lietuviškai, kodėl jie negali lankyti mokyklų Lietuvoje?

Viena vertus, pusė milijono litų, atrodo, stamboka suma. Tačiau padalijus iš Vasario 16-osios gimnaziją lankančių lietuvių moksleivių skaičiaus, pasirodo, jog suma vienam moksleiviui tik trupučiu viršija dabartinį Lietuvos moksleivių krepšelį. Prisimenant, kad Gimnazijos metų biudžetas viršija milijoną eurų, akivaizdu, jog kiekvienas Lietuvos investuojamas litas, pridėjus prie jo Vokietijos valstybės suteikiamą paramą, išauga bent šešeriopai. Turbūt nė viena kita Lietuvos valstybės investicija nėra tokia pelninga. Negana to, reiktų prisiminti ir lengvatines paskolas, kurias Vokietija yra suteikusi su sąlyga, kad Gimnazijos patalpose veiks mokykla. Gimnaziją uždarius, vargu ar pastatų kompleksą, tarnaujantį ne tik visos Vokietijos, bet ir Europos lietuvių bendruomenėms, pavyktų išlaikyti. Apie kitų panašių patalpų įsigijimą be didžiulių naujų investicijų būtų galima pamiršti.

Kaip dažnai primenama minint Vasario 16-osios gimnazijos istoriją, ši institucija ir šiandien atlieka svarbų vaidmenį skatinant ryšius tarp Vokietijos ir Lietuvos. Nors šį reikalą buvusi vadovybė buvo užleidusi, nuo šių metų Gimnaziją lankantys ne lietuviai moksleiviai privalės lankyti kursą apie Lietuvą. Vis daugiau šalių suvokiant pilietinės diplomatijos svarbą sėkmingai valstybės politikai ir siekiant steigti ne vien oficialias diplomatines atstovybes, bet kultūros, informacijos ir verslo centrus,

kurių tikslas – skatinti ir stiprinti užsienio šalių piliečių susidomėjimą ir ryšius su jomis, būtų žiauriai ironiška, jei Lietuva atsisakytų jau turimo, veikiančio ir netgi Vokietijos valstybės dosniai subsidijuojamo tokio centro Vokietijoje.

Galop Vokietijos lietuviai moksleiviai. Tikėtis, kad jie važiuos į gimnazijas Lietuvoje, nerealu. Kol kas Lietuvoje nėra tokių gimnazijų, kurios būtų pasiruošusios juos priimti, o Vokietijoje gyvenantiems tėvams iki Lietuvos keliauti norint pamatyti savo vaikus irgi nelengva. Uždarius Vasario 16-osios gimnaziją, dauguma jos moksleivių lankytų vokiškas mokyklas. Tai nebūtų pasaulio pabaiga, tačiau tikimybė, kad jie išlaikys kultūrinį ir kalbinį ryšį su savo tėvyne, tokiu atveju smarkiai sumažėtų. Žinoma, yra užsiangažavusių tėvų, gebančių perduoti visas reikiamas žinias ir kalbinius įgūdžius savo vaikams net svetimoje šalyje. Tačiau tokių – mažuma. Daugeliui tėvų pritrūksta arba žinių, arba sugebėjimų, arba kantrybės. Jei Lietuvai rūpi išsaugoti savo jaunosios kartos, išvykusios į užsienį ryšį su ja, ir puoselėti ryšį su Vokietijos visuomene, investuoti į Vasario 16-osios gimnaziją tikrai verta.

AUSTRIJA

Eglės Rakauskaitės performansas - Vienoje

Rita Baliukonytė

Lapkričio 12 dieną Vienos modernaus meno muziejuje MUMOK buvo atidaryta šiuolaikinio meno paroda Gender Check, kurioje eksponuojami Rytų ir Vidurio Europos menininkų darbai lyčių tema. Parodos atidarymo proga buvo surengtas simpoziumas, kuriame dalyvavo Gender Check kuratorė-bendradarbė Laima Kreivyte ir Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė. Ypatingo organizatorių dėmesio sulaukė lietuvių menininkės Eglės Rakauskaitės performansas, „Be kaltės kaltiems. Tinklas“ (For Guilty without the Guilt. Trap. Expulsion from Paradise) parodytas lapkričio 13 dieną. Tai – vienas garsiausių dailininkės kūrinių. Pirmą kartą buvo pristatytas 1995 m. Soroso šiuolaikinio meno centro metinėje parodoje „Kasdienybės kalba“, kaip gyvoji skulptūra – tuomet visai nauja šiuolaikinės dailės apraiška Lietuvoje.

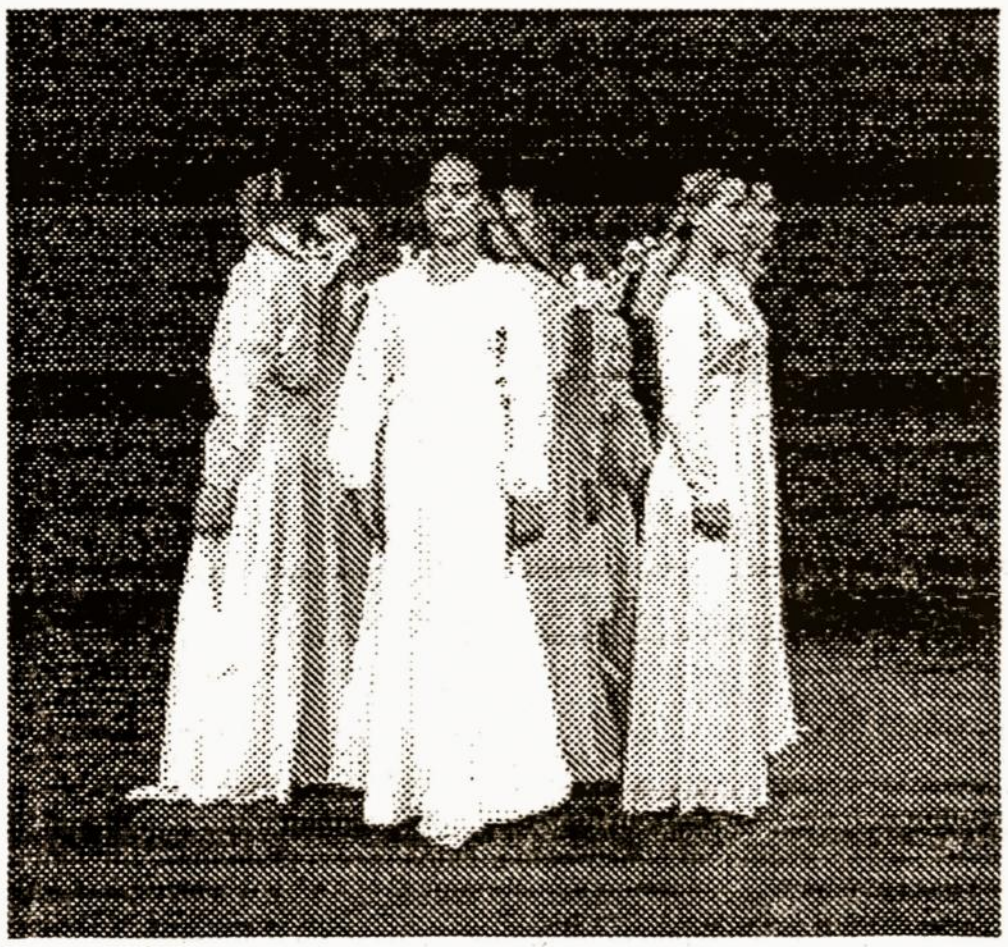

Šis darbas - trylika jaunų, konfirmančių rūbais pasidabinusių mergaičių, su kasomis, supintomis į vientisą tinklą - atveria daugiabriaunę, subtilią nekaltybės poeziją, vienur šviečiančią kuklumu ir taurumu, kitur tviskančią grožiu ir išdidumu, arba - alsuojančią bendražmogišku filosofiškumu. Kita vertus, kūrinys kvestionuoja disciplinuotos nekaltybės instituciją. Tai ne tik patraukli vizuali metafora, bet ir asmeninio moters pasirinkimo klausimas: ar galima ištrūkti iš primestos simbolinės tvarkos pinklių?

Performansas anksčiau buvo rodytas tarptautinėse parodose Varšuvoje, Stokholme, Zagrebe, Stambule, šį kartą, Vienoje, menininkė pirmą kartą savo instaliacijoje panaudojo garsą.

BELGIJA

Briuselio lietuvių debatų klube L.Donskis griovė Berlyno sienos likučius

„Viskas įvyko per daug lengvai“, „Mes dar nesumokėjom tikrosios kainos“, „Mūsų dar laukia smūgiai“, - štai tokie perspėjimai Berlyno sienos griūties jubiliejaus fone lapkričio 11 dienos vakare sklido iš profesoriaus Leonido Donskio lūpų. Diskusijos pradžią ir pabaigą įrėmino L. Donskio sudainuoti „The Beatles“ kūriniai. Pasak profesoriaus, „The Beatles“, „Pink Floyd“ ir, apskirtai, rokas, už geležinės uždangos likusiai Rytinei Europai simbolizavo maištą. „Ir tas Rytuose sukilęs maištas neįtikėtinai lengvai nušlavė šitokio agresyvumo valstybę - Tarybų Sąjungą“. Todėl 1989 - uosius L. Donskis vadina „Annus Mirabilis“ (liet. - stebuklų metais). „Įvyko toks lūžis, kad ne visi jį gali suvokti.Tų išgyvenimų būtų užtekę dviems, trims gyvenimams – o visą tai turėjo išgyventi viena karta.

Nors nuo Berlyno sienos griūties praėjo jau 20 metų, L. Donskis susirinkusiems disputantams siūlė per anksti neatsipalaiduoti: „Mes dar nepatyrėme visų Tarybų Sąjungos subyrėjimo pasekmių. Imperijų griuvimai yra sukrečiantys dalykai ir nebūna tokie lengvi... Mūsų dar laukia smūgiai, mūsų dar laukia ta karti taurė, kurią turėsime išgerti“. Profesorius argumentavo, kad per pastaruosius 20 metų Europoje nebeliko politinių ir ekonominių sienų, tačiau mentalinės sienos išliko ir naujos sienos iškilo pačioje Lietuvoje, visuomenės viduje, o „Berlyno siena“ pasistūmėjo toliau į Rytus.

Diskusijos dalyvių paklaustas apie asmenybių įtaką istorinių įvykių tėkmei, prof.L. Donskis konstatavo, jog ne stiprios, o būtent – silpnos - asmenybės suvaidino didelį vaidmenį baigiant Šaltąjį karą... Tegyvuoja silpnumas!“, ironiškai reziumavo L Donskis.- „Jeigu M.Gorbačiovas būtų buvęs stipresnis – galėjo viskas baigtis kitaip. Būtent jo silpnumas ir neryžtingumas mus išgelbėjo“. Susirinko apie 80 dalyvių

Laikotarpis po Berlyno sienos griuvimo Lietuvai, anot Leonido Donskio, buvo laimingas: Lietuva turėjo tikslą, galėjo didžiuotis savimi. „Lietuviai buvo patys drąsiausi, vieninteliai išdrįsę mesti Tarybų Sąjungai pirštinę. Lietuva sėkmingai pasinaudojo geopolitiniais lūžiais – žinojo, ko nori ir greitai integravosi į Vakarų struktūras“. Tačiau, pasak filosofo ir politiko, nesugebėjimas suformuluoti naujų strateginių užduočių šiandieną Lietuvai yra didžiulė bėda. „Sprendžiam netikras problemas, kurias prisifan-

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!

Visus atsinaujinusio leidinio skaitytojus sveikiname su Naujaisiais metais. Svajonių išsipildymo ir stiprios sveikatos, nuoširdžių šypsenų ir vienybės visiems Britanijos lietuviams 2010-aisiais!

"Britanijos lietuvio" kolektyvas

BRITANIJOS Lietuvis

PRENUMERUOKITE
IR SKAITYKITE
KIEKVIENĄ MĖNESĮ!

www.britanijoslietuvis.co.uk

BRITANIJOS Lietuvis

Drauge su Naujaisiais metais į Jūsų duris pasibels ir spaustuvės dažais kvepiantis žurnalas "Britanijos lietuvis".

Septintą dešimtmetį skaičiuojantis leidinys kas mėnesį pristatys JK lietuvių bendruomenės naujienas, naudingą informaciją, pramogas, specialistų patarimus, gyvenimo būdo įdomybes bei Jūsų, mieli skaitytojai, laiškus.

Mus rasite internete:
www.britanijoslietuvis.co.uk
ir rašydami el.pašto adresais:
info@britanijoslietuvis.co.uk
editor@britanijoslietuvis.co.uk

PRENUMERATOS KVITAS

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

.....

Tel. nr. ..... El. pašto adresas .....

PRENUMERATOS KAINA (12 mėnesių): Jungtinėje Karalystėje-£25.00, Europoje-£30.00 oro paštu, visur kitur £30.00 paprastu paštu

Kvitą kartu su čekiu siųsti:
Lietuvių Sodyba
Headley Park Hotel
Picketts Hill, Bordon,
Hants GU35 8TE
Tel: 01420 472810

Čekius išrašyti:
Lithuanian Association UK Ltd/Media

tazuojam, prisigraibstome iš laikraščių – kad ir problemą, jog neva musulmonai, Turkijai įstojus į ES, užpuls Lietuvą... Na kam mes ten rūpime? Simuliacinė tikrovė Lietuvoje yra akivaizdi".

„Kodėl estams sekasi geriau?". Šis diskusijoje nuskambėjęs klausimas publiką sujaudino labiausiai. Pasak L. Donskio, kuriam teko dirbti šioje šalyje, estai save gina ir savo atžvilgiu yra pozityvesni – jie turi nedidelės šalies savimonę, kai tuo tarpu lietuviai mano esą didesni nei iš tikrųjų. „Ar galite įsivaizduoti, estą sakantį, jog Estija – regiono lyderė? Tikriausiai ne. Tuo tarpu lietuviai, vargu, ar suvokdami savo geopolitinę vietą, nori jaustis lygiaverčiai su lenkais. Lietuviai yra paveldėję šlėktų – plikbajorių sindromą ir vis dar vaduoja LDK žemes - Ukrainą, Baltarusiją".

ISPANIJA

Naujasis bendruomenės pirmininkas - Raimundas Michnevičius

Lapkričio 7 dieną Madride vyko antrasis Ispanijos lietuvių bendruomenės (ILB) suvažiavimas. ILB svarstė svarbius bendruosius reikalus ir aptarė lietuvių kultūrinės veiklos ir švietimo darbų bei ryšių tarp atskirų regionų lietuvių bendruomenių klausimus, išrinko naująją valdybą ir pirmininką. Jos pirmininku tapo Lietuvos turizmo ir informacijos centro Barselonoje direktorius Raimundas Michnevičius (kaunas1972@yahoo.es). Likusi valdyba: Pavaduotoja - Regina Gelūnienė, reginagel@yahoo.com; Atsakingas už ryšius su visuomene - Tomas Kriukelis, barchanas@gmail.com Atsakinga už švietimo reikalus - Erika Dobrovolskaitė, erika_dobrovolskaite@yahoo.com; Atsakingas už sportą bei darbą su jaunimu - Džiugas Vickus, dziugasvickus@gmail.com; Atsakingos už kultūrą - Vilma Dobilaite, vdobilaite@terra.es ir Ieva Čekuolytė info@ilkas.org.

Suvažiavimą pradėjo Lietuvos Respublikos ambasados laikinoji reikalų patikėtinė Lyra Puišytė Bostroem, kuri palinkėjo suvažiavimo dalyviams vaisingo darbo ir perdavė Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkės Irenos Degutienės sveikinimus. Seimo pirmininkė palinkėjo puoselėti žmogišką solidarumą ir tikrąją lietuvybę. „Labai norėčiau, kad Ispanijos lietuvių vizitine kortele taptų orus ir pagarbus bendravimas, pasitikėjimas tautiečiais, o esant reikalui – paguodos žodis ir ištiesta pagalbos ranka. Būtent nuo tokio gesto ir prasideda tikrasis tautinis ir žmogiškas solidarumas, tikroji lietuvybė, – rašo I. Degutienė. - Nuoširdžiai linkiu būtent šiomis vertybėmis grįstos aktyvios veiklos, vienijančios visų kartų ir požiūrių lietuvius, stiprinančios ir jų tarpusavio ryšį, ir ryšį su Lietuva."

Apie bendradarbiavimą, kas yra lietuvis, gyvenantis užsienyje, kokia galima parama iš Lietuvos vyriausybės lietuvybę išlaikyti užsienyje, lituanistinio švietimo užsienio šalyse svarbą kalbėjo Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR vyriausybės generalinis direktorius Arvydas Daunoravičius. Generalinis direktorius informavo, kad užsienyje veikia 12 vidurinių mokyklų, tačiau pabrėžė, kad pagrindinis lietuvybės puoselėjimo už Lietuvos ribų krūvis tenka neformalioms lituanistinėms įstaigoms, kurių šiuo metu yra 200, iš jų 7 (mokosi 138 vaikai) - Ispanijoje. Taip pat A. Daunoravičius pristatė TMIDo reorganizacijos projektą. Pastarosios institucijos funkcijas bus perduotos trims ministerijoms. Nuo 2010 m. sausio 1 d. remti užsienyje gyvenančių lietuvių kultūrinę veiklą ir neformalųjį švietimo ugdymą Vyriausybės nutarimu, pavesta Užsienio reikalų ministerijai (naujai suformuotam Užsienio lietuvių departamentui). Formaliuoju švietimo ugdymu rūpinsis Švietimo ir mokslo ministerija, o tautinių mažumų klausimais – Kultūros ministerija. Generalinis direktorius patikino, kad tokiu būdu išeivijos klausimai bus pakelti į aukštesnį politinį lygį. Taip pat jis informavo, kad vyriausybei pasiūlius ir Seimui pritarus įteisinti Diplomatinės tarnybos įstatymo 9 straipsnio pakeitimai, pagal kuriuos numatomos papildomos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų funkcijos – rūpinimasis užsienio valstybėje gyvenančių lietuvių ryšių su Lietuva palaikymu ir stiprinimu. Generalinis direktorius apgailestavo, kad dėl finansinės krizės ateinančiais metais ženkliai sumažės finansavimas projektams finansuoti.

Suvažiavimo pabaigoje Ieva Čekuolytė pristatė neseniai įkurtą Ispanijos - Lietuvos kultūros asociaciją. Asociacijos tikslai: populiarinti Lietuvos tapatybę, teikti jos pažinimo galimybes ispanų visuomenei. Ji buvo sukurta siekiant užpildyti iki šiol buvusią spragą ir prisidėti prie glaudesnių ryšių tarp Lietuvos ir Ispanijos kultūrų.

NYDERLANDAI

Naujoji bendruomenės pirmininkė - A. Helsper-Balčiūnaitė

Lapkričio 15 dieną Hagoje Lietuvos ambasadoje Nyderlanduose vyko metinis Olandijos lietuvių bendruomenės (OLB) susirinkimas, kurio metu išrinkta naujoji bendruomenės valdyba ir jos pirmininkė.

Susirinkusiuosius pasveikinęs ambasadorius V. Verba pasidžiaugė bendruomenės nuveiktais darbais. Pasak ambasadoriaus, bendradarbiavimas su OLB visada buvo ir bus ne tik kasdienės veiklos dalis, bet ir vienas iš ambasados veiklos prioritetų, tad parama ir dėmesys bendruomenės poreikiams dabartinėmis sąlygomis bus dar labiau sutelktas.

Bendruomenės nariams perskaityti Seimo Pirmininkės Irenos Degutienės ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus Algirdo Daunoravičiaus sveikinimai.

Susirinkimo metu bendruomenės nariai apžvelgė šiais metais nuveiktus darbus, įgyvendintus projektus, aptarė kitų metų planus ir išrinko naująją OLB valdybą ir valdybos pirmininkę. Naująja valdybos pirmininke tapo aktyvi bendruomenės narė Asta Helsper-Balčiūnaitė. A. Helsper-Balčiūnaitė pažymėjo, kad bendruomenė visų pirma reikalinga žmonėms, kurie domisi Lietuva, nenori pamiršti savo šaknų ir nori palaikyti ryšius su Nyderlanduose gyvenančiais lietuviais, tad bus siekiama skatinti tautiečius aktyviau įsijungti į bendruomenės veiklą, kad būtų galima išlaikyti ir puoselėti lietuvybę. A. Helsper-Balčiūnaitė dirba INHolland universiteto dėstytoja, 2009 metų spalio 8 dieną jai suteiktas Leideno universiteto mokslų daktarės laipsnis, o į OLB veiklą ji įsitraukė nuo 1996 metų

OLB savo veiklą pradėjo dar 1951 metais, kai po

Antrojo pasaulinio karo lietuviai emigrantai ėmė megzti tarpusavio ryšius. Tuo metu nedidelė bendruomenė vienijo penkiolika narių, o jai vadovavo pirmoji pirmininkė Mirga van Spanje-Augustaitytė. Šiuo metu vis auganti OLB jungia apie septyniasdešimt narių, o į bendruomenės renginius susirenka daugiau kaip šimtas žmonių. OLB veikloje dalyvauja Nyderlanduose gyvenantys lietuviai ir jų šeimos, į veiklą įtraukiami ir Lietuva besidomintys olandai. Jau gražia tradicija tapo kasmet OLB drauge su ambasada rengiami Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimai, Kalėdų šventės, kultūros ir meno renginiai. OLB buria panašių interesų ir pomėgių žmones: šiuo metu sėkmingai veikia jaunimo, menininkų, mažųjų draugų, poezijos klubai, bendruomenė dalyvauja labdaros projektuose.

AUSTRALIJA

Australijos lietuvis pradėjo leisti laikraštį Lietuvoje

Šiandien, lapkričio 20 dieną, pasirodė pirmasis naujo laikraščio „LiTnews" numeris. Anglų kalba išeinantis dvisavaitinis leidinys orientuojasi į Lietuvoje gyvenančius ir dirbančius užsieniečius – verslininkus, diplomatus, studentus, bet tuo pačiu yra skirtas ir angliškai skaitančiai lietuviškai auditorijai.

„LiTnews" leidžiamas bendrovės „Mes Medija", o naujajam leidiniui vadovauja prieš beveik metus nustojusio eiti žurnalo „Lithuania today" vyr. redaktorius Melburno lietuvis Ray Vyšniauskas.

„„LiTnews" lyginant su žurnalu bus dinamiškesnis, turėsime galimybę operatyviau reaguoti į įvykius, ketiname orientuotis į naujienas, nors rasime laiko ir analizėms. Visgi į naująjį leidinį perėjo ne tik dalis buvusios komandos, bet ir visos geriausios „Lithuanian today" tradicijos bei, tikimės, mūsų bičiulių ir skaitytojų ratas." – sakė R.Vyšniauskas.

Naujasis leidinys pasirodys kas antrą savaitę ir bus platinamas viešose vietose – restoranuose, kavinėse, verslo centruose, viešbučiuose, aukštosiose mokyklose, o taip pat jį bus galima prenumeruoti

---

Jaunimo mainai tarp Lietuvos ir Kanados 2009-11-20

Vakar socialinės apsaugos ir darbo ministras Donatas Jankauskas ir Kanados ambasadorius Scott Heatherington, kaip savo šalių Vyriausybių atstovai, pasirašė susitarimą dėl jaunimo mainų.

Šis dvišalis susitarimas sudarys galimybes 18-35 metų jaunimui pagilinti specialybės ir kalbos žinias, studijuoti ir atostogų metu dirbti kitoje valstybėje, pažinti jos visuomenę ir kultūrą, užmegzti ryšius tarp abiejų valstybių jaunimo organizacijų. Taip siekiama skatinti abiejų valstybių savitarpio supratimą ir bendradarbiavimą.

„Susitarimas bus labai naudingas stiprinant ryšius su lietuvių bendruomene Kanadoje. Lietuvių kilmės kanadiečiai atostogaudami ar studijuodami Lietuvoje, galėtų gilinti lietuvių kalbos žinias, geriau susipažinti su savo ištakomis ir mūsų šalies kultūra.", - susitarimo privalumus įžvelgė ministras D. Jankauskas.

Šiame susitarime yra numatyti saugikliai, neleisiantys nutekėti Lietuvos protams. Pagal jį, lankytis šalyje galima ne daugiau kaip du kartus, o kiekvieno buvimo trukmė – ne ilgesnė kaip vieneri metai.

Lietuvos ir Kanados piliečiai, norintys dalyvauti jaunimo mainų programoje, turės įrodyti, kad yra sudarę iš anksto suderintą darbo sutartį, vyksta stažuotis arba atlikti praktiką, o jei vyksta turizmo ar kultūriniais pažintiniais tikslais – patvirtinti savo ketinimą keliauti priimančiojoje valstybėje ir retkarčiais dirbti.

Kanados Vyriausybė jaunimo mainų susitarimų projektus pateikė visoms naujoms Europos Sąjungos valstybėms narėms. Artimiausiu metu Kanada taip pat planuoja pasirašyti susitarimus dėl jaunimo mainų dar su 8 Europos valstybėmis. Tarp jų – su Estija, Slovakija ir Portugalija.

Pavardės galėtų būti rašomos originalo kalba lotyniško pagrindo rašmenimis 2009-11-16

Teisingumo ministras Remigijus Šimašius sako manąs, kad Konstitucinio Teismo nutarimas netrukdo Lietuvoje įteisinti galimybės pase pavardę rašyti originalo kalba lotyniško pagrindo rašmenimis, naudojant originaliai kalbai būdingus diakritinius ženklus.

„Mano asmenine nuomone, nėra jokių problemų, jeigu tai bus vienas užrašas originalo kalba lotyniškais rašmenimis", - interviu BNS sakė R.Šimašius. Ministras teigė „iš esmės tinkamu" laikąs Seimo vicepirmininko Česlovo Stankevičiaus projektą, kuriame numatyta, kad dokumentuose vardai ir pavardės gali būti rašomi ir kitos kalbos lotyniško pagrindo rašmenimis.

„Manyčiau, kad yra būdų, kaip su Konstitucinio Teismo nutarimu įgyvendinti Č.Stankevičiaus pasiūlytą principą. Manau, kad jis iš esmės tinkamas. Tai yra principas, kad žmogaus pavardė yra jo šeimos ir jo asmeninis reikalas, ir kad Lietuvoje pavardes galima rašyti lotyniškais rašmenimis, ir su diakritiniais ženklais, ir su w, q ir x raidėmis", - sakė teisingumo ministras.

Toks sprendimas būtų svarbus Lietuvos lenkų bendruomenei, kuri prašo įteisinti jų pavardžių rašybą originalo kalba. Abejonių dėl tokios galimybės iškilo po šį mėnesį priimto Konstitucinio Teismo nutarimo, kuriame teigiama, kad "asmens vardo ir pavardės įrašas paso kitų įrašų skyriuje nelietuviškais rašmenimis neturėtų būti prilygintas įrašui apie asmens tapatybę valstybine kalba".

Iki šiol daugiausia neaiškumų lieka dėl to, kaip apibrėžti sąvoką „lietuviški rašmenys".

R.Šimašiaus teigimu, minėtas principas ne tik leistų įgyvendinti prieš keliolika metų pasirašytą dvišalę Lietuvos ir Lenkijos sutartį, bet išspręstų ir dalies Lietuvos piliečių, ypač susituokusių su užsieniečiais, problemas. „Nemažai Lietuvos piliečių yra emigravę, sudarę santuokas su užsieniečiais, ir atitinkamai dažnai moterų ir vaikų pavardės yra pasikeitusios. Tai padėtų šitiems piliečiams išspręsti problemas", - sakė R.Šimašius.

Ministras pabrėžė, kad ketinama leisti rašybą tik lotyniško pagrindo rašmenimis, todėl užrašų, pavyzdžiui, kinų kalba, dokumentuose ir ateityje nebūtų.

ALp(LKA)2787
2009, Nr.12

EUROPOS LIETUVIS - EUROPE'S LITHUANIAN - MON

Published by Lithuanian Association in Gt.Britain and Lithuanian House Ltd.: Lietuvių Sodyb Picketts Hill, Nr.Bordon, Hants GU35 8TE. Premumeratos kaina: D.Britanijoje - £25.00 Europoje kitur £30.00 paprastu paštu. Vieno numerio kaina £1.50.

***Administracija:** Lietuvių Sodyba, Headley Park Hotel, Picketts Hill, Nr.Bordon, Hants GU35 8TE. Tel: 01420 472810. Čekius išrašyti: "DBLS Europos Lietuvis".*

Redaguoja kolektyvas. Vyr. red. Henrikas Gasperas 107 Harlaxton Drive, Lenton, Nottingham NG7 1JD. Te.:0115 8410612. E-mail: e.gasperas@ntlworld.com. Medžiagą siųsti redaktoriaus adresu. Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai grąžinami tik susitarus. Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių ne redakcijos ar leidėjų nuomonę. Naujienų medžiaga paimta iš www.lietuviams.com.

A+A

Kastulė Risčiūnaitė - Strakšienė

Kastulė Risčiūnaitė-Strakšienė užmerkė akis amžinai sulaukusi 89 metų amžiaus. Paliko liūdinčią sesers dukrą Alice, jos vyrą Ian ir du proanūkius Adomą ir Luką.

Kastulė kilusi iš Vilkaviškio. 1944 m., artėjant frontui Kastulę, su mama ir sesute, kaip ir daugelį kitų lietuvių vokiečiai išvežė į Vokietiją darbams. Tėvelis tuo laiku nebuvo namuose, tai liko Lietuvoje.

Po išsiskirimo tėvelio ji daugiau nematė. Iki karo pabaigos dirbo Vokietijoje.

Karui pasibaigus gyveno DP stovykloje. 1947 m. atvyko į Angliją, į Hull miestą, paskiau buvo nuvežta į Rochdale. Ten įsidarbino, bet vėliau atvažiavo į Ashbourne, netoli Derby, kur susipažino Vladą Strakšį ir 1948 m. apsivedė. Sesutė vedė Bronių Urbonavičių ir galutiniai visi apsigyveno Derby mieste.

Kastulė šeimos neturėjo. Jos vyras mirė anksti ir ji liko našlė ilgus metus. Sesuo Stefą mirė 2008 m., tai jai buvo didelis liūdesys.

Sesutė Stefa buvo invalidė ir ilgus metus praleido invalidų vežimėlyje.

Abi seserys buvo taurios lietuvės, skaitė lietuvišką spaudą ir jungėsi į lietuvišką veiklą. Anūkę išmokino kalbėti lietuviškai, nes ji yra gabi moteris.

Jos palaikai lapkričio 17 d. buvo sudeginti krematoriume.

Koplyčioje iškilmingas pamaldas atnašavo kun. E.Dixon. Svainis Ian pasakė atsisveikinimo žodį.

Teguls Tau, Kastute, būna lengva svetima žemė.

A.T.

PAMALDOS

Londono Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčia
21 The Oval E2 9DT (rytinėje miesto dalyje, prie Hackney Road) tel.:020 7739 8735.

Pamaldos sekmadieniais: 10.00 val.,12.00 val., 18.00 val.
Darbo dienomis ir šeštadieniais 19.00 val.

Šv.Kazimiero bažnyčia pasiekiama Autobusais 26, 48, 55, 253, D6.
Artimiausia požeminė stotis: Bethnal Green – Central line.

Nottinghame Židinyje
16 Hound Road, West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Tel.:0115 9821 892. Pamaldos kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį, 15 val.

Mančesteryje St.Ann's, Crescent Rd.. Crumpsall M8 5UD. kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį 12.00 val.

Gerb. "Europos Lietuvio" skaitytojai,

Viskas turi pradžia ir pabaiga. "Europos Lietuvis", jus džiuginęs 62 metus, taip pat atgyveno savo naudą ir reikalingumą. Keičiasi laikai, keičiasi žmonės, keičiasi pareikalavimai. Šiandieninių laikų žmonės mažiau naudojasi spausdintu žodžiu, kaip tai darėsi "E.L." gyvenimo pradžioje. Tada jis buvo vienintelė komunikacinė priemonė po Europą išsibarsčiusiems pirmiesiems Lietuvos politiniams emigrantams. Mažėjant skaitytojų skaičiui "E.L." leidėjai galutiniai priėjo nuomonės sustabdyti leidimą ir duoti galimybių kitiems pabandyti naujus būdus ir metodus. Todėl šis yra paskutinis "Europos Lietuvio" numeris.
2010 metais pasirodys atgaivintas ir pajaunintas "Britanijos Lietuvis". Bus leidžiamas tokio pat formato, mėnesinis, spalvotas, pilnas vietinių žinių, patarimų. Remkite naująjį "Britanijos Lietuvį" - tai bendruomenės informacinis biuletenis.
O mums tenka atsisveikinti su ištikimais, pastoviais "E.L" skaitytojais, kurie rėmė jo leidimą daugelį metų, padėkoti jiems ir palinkėti linksmų Šv. Kalėdų ir sutikti Naujuosius 2010 metų su Britanijos Lietuviu".

Leidėjai